

sodelovala tudi naša organizacija, vendar dosegl prevedbo na dinarsko pokojnino. Našim starim stanovskim borcem prav iz srca čestitamo na prizorišnjem uspehu.

Važna se mi zdi tudi pridobitev

stalnosti v službi

tako, ko napravi učitelj usposobljenostni izpit, 100% plačo mu seveda priznajo še po podpisu določnega odloka.

Tudi avtomatično napredovanje je važno za vse.

V malenkosti se ne bom spuščal. Povdarnjam pa: Ako bi v pretekli poslovni dobi ne dosegli prav ničesar drugega nego to, da je po večini prenehalo tisto premeščanje po čl. 71 pod plasčem službene potrebe, pod katerim se je skrivalo le politično kopito, bi bilo mnogo, kako mnogo.

Zaključujem! Podam sem vam poročilo o stanju organizacije in delovanju poverjeništva in ožigajočega sovetova ne z leplimi, visoko edocimi besedami, ampak tako, kakršno je. Storili smo vse, o čemer smo bili prepričani, da more koristiti našemu stanu. Borili smo se dosledno proti vsem, ki so hoteli razbiti za vsako ceno našo organizacijo. Ščitili smo svobodo mišljenja našega članstva, ker je to temelj našega boja, a tudi temelj lepše, naprednejše in svobodnejše bodočnosti našega stanu. Priznati moram, da smo večji del svojih sil porabili za reparacijo starih grehov, za utrejanje novih smeri in stanovske utrejanje discipline. Pravo programatično delo leži še skoraj vse pred nami. Da ga izvršimo, bo treba pritegniti mnogo večjih mladih sil k delu. Naj bi postala današnja skupščina mejniki na tej poti, kakor je bila lanska mejniki glede načelne smeri.

Debata.

V debatu, ki je bila mestoma zelo živahnina, so posegli med drugimi tov. Dobrsek, Hreščak in Hočevar, ki priznajo, da je imelo poverjeništvo v letosnjem letu veliko in težko nalogu, ki jo je častno izvršilo. Omenjajo se napete razmere v Mežici z željo, da se dela na njih ublažitev, da ne bo nepotrebni žrtve. Dalje naglašajo, naj daje poverjeništvo v bodoče smernice posameznim društvom v svrhu enotnega dela, ki naj se usmeri na potrebe celokupnega učiteljstva v državi.

Delegacija je nato tajniško poročilo soglasno sprejela.

Blagajniško poročilo.

Tov. blagajnik Rado Grum poroča, da računov nji bilo mogoče objaviti, ker je poslovno leto končalo s 30. junijem, skupščina pa je pričela že 5. julija. (Računi so objavljeni v današnjih številki na zadnji strani.) Pravi, da stanje še ni tako, kakor si želi, ker je bila stavba zidana na močvirju, brez trdne temelje, vključno temelju je že z letosnjim letom račun aktivna. — Na to čita postavke računa in jih razlagat.

Vsi listi so aktivni in tudi celoten račun je aktivni, dasi so se iz prevladnosti pri vseh terjatih napravili visoki odbitki. »Zvonček« je s tekočim letom prišel na zeleno vejo. V prejšnjih letih so se morali pri »Zvončku« delati visoki odisci, tako n. pr. 1. 1920 okrog 68.000 kron, 1. 1922 okrog 70.000 Din, 1. 1923 okrog 60.000 Din, v letih 1924 in 1925 je ostalo na »Zvončku« 194.000 Din dolga, letos pa izkazuje »Zvonček« nad 9000 Din dobička. Letos tudi ni bilo treba reflektirati na kakršne odisci pri Učiteljski tiskarni, temveč je poverjeništvo sproti poravnalo vse račune, kar jih je predložila. Poverjeništvo ima plačane vse račune iz tekočih poslovne dobe pri Učiteljski tiskarni in tudi drugod, izvzemši malenostnih zneskov, ki jih ni bilo mogoče še urediti s centralo UJU in Zvezno državnih nameščencev.

Upati je, da bo tudi uprava, ki se letos še ni dala popolnoma preurediti, v bodočem letu že lahko domala brezhibna.

Debata.

Tov. Mavrič in Brezovar hvalita vztrajno, težko in vestno delo blagajnika.

Predsednik nadzornega odbora tov. Franc Skuli poroča, da je račune pregledal in jih našel v vzornem redu. Zato predlaga celemu odboru absolutorij blagajniku in revizijskemu odseku še posebej izredno zahvalo in nagrado za izredno delo. (Applavz.)

Izkreno se zahvali blagajniku še posebej tov. poverjenik.

Blagajniški tov. Grum se zahvaljuje za priznanje povdarijoč: da je smatral za svojo dolžnost izvršiti delo, ki ga je prevzel, kolikor je bilo mogoče točno in vestno.

Proračun.

Po predhodnem pojasnjenu je bil soglasno sprejet proračun za leto 1927–28. Obenem po oblasti delegacija poverjeništvo, da sme sklepati o višini nagrad za revizijo.

Poročilo o reviziji za 1. 1924., 1925. in 1926.

Nato prehaja poverjenik k obravnavi žalostnega poglavja gospodarskega stanja iz prejšnjih let. Sklicuje se na debato seje širjega sovetova, ki se je vršila prejšnji dan, na kateri so bili navzoči zastopniki društva. Iz tega ozira smatra novo debato za nepotrebno, ker bodo zastopniki društva dali lahko pojasnila članstvu.

V deloma nervozni in burni debati (ki jo proglasil poverjenik za tajno) se razpravlja o predlogu gospodarskega odseka.

Tov. Musek prečita predlog širjega sovetova, ki si ga je osvojil gospodarski odsek. Delegacija sprejme predlog proti 20 glasovom.

Stališče do Učiteljske tiskarne.

Sledilo je kratko pojasnilo o debati in predlogu, ki si ga je osvojil prejšnji dan širji sovet glede stališča poverjenika (kot zadružnika) napram postopanju sedanje večine v upravi Učiteljske tiskarne.

Tozadovna pojasnila so že v tajniškem poročilu. Tov. Gmüs je odstopil, ker se ni izvedel sklep rednega občnega zборa in je večina uprave U. T. sklenila, da se sklice raje izredni občni zbor, kar da se kooptira tov. Grum. Izvedbo sklepa rednega občnega zbor gledo kooptacije tov. Gruma je priporočala celo Zveza. Večina uprave U. T. je vključno temu trdovratno vstrajala na tem, da pristane na kooptacijo vsakogar, samo tov. Gruma ne, dasi ni navedla nobenega stvarnega razloga proti tov. Grumu. Po odstopu tov. Gmusa se ni izvršil izredni občni zbor, ki bi lahko izvolil tov. Gruma v upravn svet, ampak je večina uprave U. T. raje kooptirala na obe prazni mesti tov. Kosca in Ambrožiča.

S strani poverjeništa se je pokazala vsa popustljivost. Poslovni posli z Učiteljsko tiskarno so tekli nemoteno in so bili najboljši, ker je poverjeništvo sproti plačevalo vse račune. Odkiševanje kooptacije tov. Gruma in izvedbe sklepa rednega občnega zbor se stvarno ne da utem.

ničliti, nasprotno je ravno iz stvarnih razlogov tov. Grum potreben v upravnem svetu Učiteljske tiskarne.

Tov. Ivanjič je stavljal delegaciji sledeči predlog širjega sovetova in gospodarskega odseka:

Delegacija je obravnavala izvestilo Učiteljske tiskarne od 4. julija t. l. o novih članilih upravnega odbora.

Na podlagi razgovora pooblašča delegacija ožji sovet, da napravi s sedanjim upravo Učiteljske tiskarne še poslednji pozkus v smerni kolaboracije organizacije UJU in Učiteljske tiskarne.

Ako pozkus ne uspe, naj ožji sovet ukrene, kar se mu zdi potrebno za obdržanje ugleda organizacije.

Predlog je bil sprejet.

IZPREMENBA PRAVIL UJU.

Temeljito obravnavata vprašanja. Skala posamezne člene pravil ter jih popravlja. Je proti obveznosti naročbe »Učitelja« in »Narodne prosvete« v pokrajnah, kjer imajo svoja glasila. Ne odobrava raznih podprtih in častnih članov, ker so se take stvari na nas preživele. Prav je, da se ustanovi tiskovni fond, ki naj bi bil v Beogradu in borbeni fond, ki naj ostane doma pri sekciji. Gradba učit. domov naj se prepusti iniciativi posameznih sekciij. Končno stavlja predlog odseka.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Delegacija poveri, UJU Ljubljana zbrana na pokrajinski skupščini Kranj dne 6. julija 1927 ne more nit sprejeti niti razpravljati o projektu pravil UJU, ki ga je izdelal Izvršni odbor UJU, ker o njem še niso razpravljala sreska učiteljske društva, kakor je bilo na glavni skupščini leta 1926 v Beogradu sklenjeno.

Vsek tak postopek je nedemokratičen in ga moramo smatrati kot nadavni pritisk od zgornjih navzdol. K posameznim poglavjem pa zavzema skupščina slediće stališče:

1. **Oblika.** Že zunanja oblika ne odgovarja oblikam pravil, ki bi jo moral imeti pravila centralne učiteljske organizacije.

2. **Posamezna poglavja.** K poglavju I., II. in III. bi delegacija ne imela ugovora.

IV. **Poglavlje.** Stališče glede na članstvo je sprejemljivo — pač pa je treba prepustiti skupščini, da od leta do leta določa višino članarine.

Vpisnina naj odpade.

V pokrajnah, kjer sekcije ne izdajajo svojih glasil je vsaki član obvezan, da naroči Narodno Prosveto, v pokrajnah, ki izdajajo svoja glasila, pa se mora naročiti na centralno glasilo vsake učiteljske društva, vsak član UJU iz določenega okoliša pa plača primeren znesek za centralni tiskovni fond, ki ga določajo sekcije.

O pravicali in dolžnostih članov se mora v pravilih natančneje izraziti.

Načelno se izrekamo proti vsem članom izvzemši rednih in ustanovnih, zlasti pa proti diplomam.

V. **Fondi.** Pozdravljamo idejo o ustanovitvi fondov za tisk in borbenega fonda. Izrekamo se s tem, da je treba za ta dva fonda določiti redni vsakoletni prispevek za članstvo. Fond za tisk naj upravlja centralna uprava, borbeni fond pa sekcijski.

VII. Glede na gospodarske ustanove naj centralna pravila podajajo sekcijam sami potrebna navodila in smernice. Kot nojne gospodarske načrte organiziranega učiteljstva smatramo ustanavljanje Učiteljskih domov po sekcijskih, organizacijo skupnih učiteljskih zdravilišč in raznih učnosti v zdraviliščih za učiteljstvo in svoje ter organizacijo Učiteljske Samopomoči po vseh sekcijskih.

Vsaka v UJU organizirana učiteljska sebe mora biti član vseh gospodarskih ustanov.

Budžet: Obveznost letnega proračuna je vpeljati za vsa sreska društva, sekcije in centralno.

Organizacija: Osnova UJU so sreska društva, sekcije in centralna uprava. Smatramo za potrebno, da imajo v temeljnih pogledih sreska društva in sekcije enotna pravila, ki morajo biti vnešena v centralna pravila.

Centralna uprava UJU: Kot odločilni upravni organ Udrženja je uveljaviti zastopstvo predsednikov sekcijskih s predsednikom in tajnikom centrale. V nadomestilo Izvršnega odbora naj se ustanovi sekretarijat s potrebnimi eksperti za posamezne funkcije. (Enako naj bi se preurediti tudi ožji soveti pri sekcijskih. Ventilitati bi bilo pa vprašanje širjih sovetov, ki naj bi se redno sezajali v nadomestilo ožjih sovetov sekcijskih.) Glavni odbor naj tvorijo predsedniki sekcijskih članov sekretarijata in primernim številom delegiranih zastopnikov iz posameznih sekcijskih.

Skupščine: Skupščine naj bodo pokrajinske in glavne. Paradne skupščine naj odpadejo.

Voltite: Voltite vseh upravnih funkcionarjev od sreskega društva do glavnega odbora, se imajo izvršiti po listih in tajno za dobo dveh let.

Zastopniški sekcijski v glavnih upravnih odborh volijo pokrajinske skupščine. Člane sekretarijata za centralno pa izvoli glavna skupščina na predlog glavnega odbora.

Delegati za pokrajinske skupščine naj se izberejo na 50 članov, in delegati za glavno skupščino na 100 članov. Uvedejo naj se tudi pooblašči.

Poslovni: Istočasno s pravili naj se izdejajo tudi poslovni za vsa poglavja pravil, ki so potrebna posebnih navodil.

Poročila odsekov.

A) **Odsek za predloge:**

Poročevalci odseka tov. Kopić prečita predlog.

(Predloge prinesemo zaradi tesnega prostora skupno prihodnjic.)

Pri zadnjem predlogu (o pristopu Edinstva k UJU) naglaša, da imamo dobro voljo likvidirati spor med nami. Zaključuje z vzklikom: Zivelno edinstvo slovenskega in jugoslovanskega učiteljstva! Tov. poverjenik predlaga, da se vsled pomanjkanja časa sprejmejo predlogi en block — Sprejetje soglasno.

B) **Gospodarski odsek:**

Poročevalci tov. R. Grum:

(Predloge prinesemo zaradi tesnega prostora skupno prihodnjic.)

Pevski zbor.

Odsek si osvaja predloge tov. Hreščaka glede gospodarske koncentracije. Gospodarski svet poverjeništa naj steje 4 člane s poverjenikom in potrebnimi zastopniki stanovskih gospodarskih ustanov.

Po prečitanju predlogov predloga tov. Šestan, da se vsled poznejšega časa in priprav za koncert pevskega zboru UJU zborovanje prekine, kar je soglasno sprejet.

Poverjenik naznači nadaljevanje za 7. VII. ob 8. uri.

V četrtek 7. VII. ob 8. uri otvorí poverjenik nadaljnjo zborovanje.

O predlogu odseka za pomoč pevskemu zboru po možnosti, se razvije vsestranska temeljita razprava, v katero posežejo tov. Lešnik, Mavrič, Volavšek, Beček, Roš, Knallč, Primožič in Dolinar.

Odsekov predlog je propadel, nakar je predlagal tov. Brezovar obvezen prispevki ob 10 Din letno, t. j. po 1 Din mesečno v šolskem letu.

Predlog je sprejet proti 8 glasovi.

C) **Odsek za teme:**

(Predloge pričembimo zaradi tešnega prostora skupno prihodnjic.)

Delegacija sprejme vse predloge odseka v celoti. Končno se predlagajo v gospodarski svet tov. Hren, Gosak, Hreščak, Kocijančič. Predlog je soglasno sprejet.

Koncert pevskega zboru UJU učiteljstva.

Poročilo o koncertu primašamo na drugem mestu iz